EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 8

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele

Digikümnendi olukorda käsitlev 2025. aasta aruanne: jätkuv töö, et suurendada ELi suveräänsust ja kujundada ELi digitulevikku

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

RIIGIPÕHISED LÜHIARUANDED 2025

Taani

Kokkuvõte

Taanil on tugev digitaristu, mis tagab tingimused kvaliteetsete avalike teenuste ja innovatsiooni arendamiseks. Riigil on aga probleeme oskustööliste puudusega ning väike- ja suurettevõtjate vahelise lõhe suurenemisega peamiste digitehnoloogiate kasutuselevõtul. Taani on e-kaasatuse, digitaalse usalduse ja turvalisuse valdkonnas esirinnas.

Riigil on digikümnendisse panustamisel kaugeleulatuvad eesmärgid: seatud on kümme riiklikku eesmärki, millest 90 % on kooskõlas ELi 2030. aasta eesmärkidega. **Taani järgib oma trajektoore võrdlemisi hästi**, kusjuures 67 % puhul neist kulgeb tegevus kavakohaselt (võttes arvesse 2024. aasta trajektoore, mis on kindlaks määratud kolme põhilise tulemusnäitaja puhul kaheksast analüüsitud näitajast). **Kokku täitis Taani komisjoni 2024. aastal esitatud kümnest soovitusest 70 %**, tehes olulisi poliitilisi muudatusi (10 %) või mõningaid muudatusi (60 %) uute meetmetega.

2024. aastal säilis Taanis suur lairibaühenduse kättesaadavus ja 5G katvus, tehti edusamme kvanttehnoloogia valdkonnas ja kasvas pooljuhtide sektor. Siiski on endiselt probleeme, nagu väike- ja suurettevõtjate vaheline digitaliseerimislõhe, eelkõige seoses tehisintellekti kasutuselevõtuga, ning IKT-talentide puudus. Digitaalseid avalikke teenuseid parandati veelgi ning sellised algatused nagu sotsiaalmeedia-, tehnoloogia- ja demokraatiakeskus suurendasid veebiohutust, eelkõige laste jaoks. Digiasjade ministeeriumi loomine oli oluline samm telekommunikatsiooni, tehisintellekti ja kujunemisjärgus tehnoloogiate valdkonna jõupingutuste ühendamiseks, võimaldades Taanil saavutada digipöördes juhtpositsiooni.

Digikümnendi põhiline tulemusnäitaja[1]	Taani				EL		Digikümnendi eesmärk 2030. aastaks	
	DESI 2024 (2023. a)	DESI 2025 (2024. a)	Aastane kasvumäär	2024. aasta riiklik trajektoor[3]	DESI 2025	Aastane kasvumäär	Taani	EL
Väga suure läbilaskevõimega püsivõrgu katvus	97,2 %	96,8 %	–0,4 %	–	82,5 %	4,9 %	–	100 %
Valduseni ulatuva valguskaabelühenduse (FTTP) kättesaadavus	84,0 %	87,2 %	3,7 %	–	69,2 %	8,4 %	–	–
Üldine 5G katvus	100,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Servasõlmed (hinnanguline)	24	46	91,7 %	–	2 257	90,5 %	–	10 000
VKEd, kellel on vähemalt algtasemel digimahukus[2]	–	90,5 %	0,9 %	–	72,9 %	2,8 %	95,0 %	90 %
Pilvandmetöötlus	66,2 %	–	–	–	–	–	77,2 %	75 %
Tehisintellekt	15,2 %	27,6 %	81,8 %	24,6 %	13,5 %	67,2 %	76,6 %	75 %
Andmeanalüüs	49,5 %	–	–	–	–	–	75,0 %	75 %
Tehisintellekt või pilvandmetöötlus või andmeanalüüs	77,4 %	–	–	–	–	–	–	75 %
Ükssarvikud	9	9	0,0 %	–	286	4,4 %	–	500
Vähemalt elementaarsed digioskused	69,6 %	–	–	–	–	–	80,0 %	80 %
IKT-spetsialistid	5,9 %	5,8 %	–1,7 %	6,4 %	5,0 %	4,2 %	7,7 %	~10 %
eID süsteemist teavitamine		Jah						
Digitaalsed avalikud teenused kodanikele	84,2	79,5	–5,6 %	–	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitaalsed avalikud teenused ettevõtetele	88,7	87,5	–1,3 %	–	86,2	0,9 %	100,0	100
Juurdepääs elektroonilistele terviselugudele	97,9	97,9	0,0 %	–	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Näitajate ja muude parameetrite kirjeldus on esitatud metoodikadokumendis.
(2) DESI 2025 annab aastase kasvumäära arvutamiseks teavet digimahukuse indeksi 4. versiooni kohta, mis on võrreldav DESI 2023 digimahukuse indeksiga (2022. aasta kohta). See ei ole võrreldav indeksi 3. versioonil põhineva riikliku trajektooriga.
(3) Riikliku trajektoori väärtus, kui see on riiklikus tegevuskavas olemas ja kui näitajat mõõdeti DESI 2025-ga (2024. aasta).

Vastavalt digikümnendit käsitlevale Eurobaromeetri 2025. aasta eriuuringule on 81 % Taani kodanikest arvamusel, et avaliku ja erasektori igapäevateenuste digitaliseerimine muudab nende elu lihtsamaks. Lisaks peab 94 % vastanutest oluliseks, et avaliku sektori asutused võitleksid internetis levivate valeuudiste ja desinformatsiooni vastu ning vähendaksid seda. Seoses konkurentsivõimega peab 88 % vastanutest oluliseks, et Euroopa ettevõtted saaksid kasvada ning kujuneda ülemaailmselt konkurentsivõimelisteks Euroopa tegijateks.

ELi konkurentsivõime, suveräänsuse ja vastupanuvõime suurendamine tehnoloogilise juhtpositsiooni abil

Taani taristunäitajad ületavad kõik ELi keskmist, kuigi katvust saaks väiksematele linnadele ja äärepoolsetele piirkondadele veel enam laiendada. Riik on ka teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas esirinnas, näiteks mõne tähelepanuväärse algatusega edendatakse Taani pooljuhtide ja kvanttehnoloogia ökosüsteeme. Vaatamata tugevale teadus- ja arendustegevuse kogukonnale kipuvad uuenduslikud tehnoloogiad ja ideed pärinema piiratud arvust ülikoolidest ja innovatsioonikeskustest. Samuti keskendutakse teadus- ja arendustegevuses ning investeeringute tegemisel peamiselt suurettevõtetele, mis võib piirata peamise tehnoloogia laialdast kasutuselevõttu laiemal ärimaastikul. Erinevus kasutuselevõtus on eriti ilmne suurettevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) digitaliseerimislõhe põhjal, kuna paljudel VKEdel on probleeme uusima digitehnoloogia kasutuselevõtuga. Läbivaadatud tegevuskavas püütakse seda probleemi lahendada uue tehisintellekti käsitleva strateegilise algatusega. Küberturvalisuse valdkonnas kohaldab Taani valitsus uusi turvameetmeid, et kaitsta internetipõhiseid avalikke teenuseid. Samuti suurendab Taani jätkuvalt teadlikkust internetiohtudest ja pakub vahendeid, mis aitavad ettevõtjatel parandada oma küberturvalisustavasid.

ELi inimeste ja ühiskonna kaitsmine ja võimestamine

Taani eri elanikkonnarühmadel on üldiselt kõrgel tasemel digioskused, mis võimaldavad üksikisikutel riigi äärmiselt digitaliseeritud avalikke teenuseid kasutada ja neist kasu saada. Läbivaadatud tegevuskava sisaldab ka meetmeid, et veelgi parandada digilahendustest ja -tehnoloogiast arusaamist põhi- ja keskhariduses. Digitaalsete avalike teenuste puhul on valitsuse vaikimisi digitaalsel lähenemisviisil olnud oluline osa kasutajakesksete ja tõhusate avalike teenuste osutamisel nii kodanikele kui ka ettevõtjatele. Nüüd keskendutakse kaasamise ja üldsuse usalduse edasisele tugevdamisele, tagades, et kedagi ei jäeta digipöördes kõrvale.

Veel üks Taani prioriteet on kaitsta ja suurendada heaolu internetis, eelkõige haavatavate rühmade, näiteks laste puhul. Vaatamata tugevale digitaalsele alusele seisavad Taani ettevõtjad (eelkõige väiksemad) jätkuvalt silmitsi märkimisväärsete probleemidega kvalifitseeritud IKT-spetsialistide leidmisel ja hoidmisel ning neil on ühtlasi raskusi oskuste täiendamise ja ümberõppe tavadega sammu pidamisel. Lisaks valitseb palgatud IKT-spetsialistide hulgas endiselt sooline ebavõrdsus. Läbivaadatud tegevuskavas keskendutakse IKT-ga seotud kursuste parandamisele kõrghariduses, õpetajate pädevuse parandamisele selles valdkonnas, IT-valdkonnas töötavate inimeste täiendusõppele ja rahvusvaheliste üliõpilaste hoidmisele IKT tööturul. Praegu on riik siiski oma 2024. aasta riiklikust trajektoorist maha jäänud.

Digipöörde potentsiaali kasutamine aruka keskkonnahoidlikkuse tagamiseks

Taani avaliku ja erasektori organisatsioonid kasutavad üha enam digilahendusi energiatarbimise jälgimiseks, suurendades seeläbi tõhusust ja kestlikkust. Läbivaadatud tegevuskavas on esitatud mitu meedet, mis seda tõendavad. Samuti suureneb teadlikkus kestliku digitehnoloogia tähtsusest, kuid see on endiselt arenev valdkond, mis vajab rohkem tähelepanu.

Riiklik digikümnendi strateegiline tegevuskava

Taani esitas 7. jaanuaril 2025 läbivaadatud riikliku digikümnendi tegevuskava, mis sisaldab 12 lisameedet ning nelja läbivaadatud eesmärki ja trajektoori. Läbivaadatud tegevuskavas käsitletakse märkimisväärset osa 2024. aastal esitatud soovitustest tegevuskava kohta. Riik ei ole esitanud ühtegi ametlikku eesmärki FTTP kättesaadavuse, servasõlmede ja ükssarvikute kohta, samas kui väga suure läbilaskevõimega võrkude trajektoor ja eesmärk lõpevad 2025. aastal (98 % katvus). Kui välja arvata asjaolu, et IKT-spetsialistide puhul jääb ELi eesmärgi saavutamisest veidi puudu (IKT-spetsialistid moodustavad 7,7 %, mitte 10 % kogu töötavast elanikkonnast), on kõik ülejäänud riiklikud eesmärgid kooskõlas ELi eesmärkidega. Mõned eesmärgid (st 95 %-s VKEdest on saavutatud algtasemel digitaliseeritus, 77,2 % VKEdest kasutavad pilveteenuseid ja 76,6 % kasutavad tehisintellekti) on rangemad kui ELi eesmärgid.

Läbivaadatud tegevuskavas keskendutakse jätkuvalt tehisintellektile ja VKEde digipöördele, edendades samal ajal elementaarseid digioskusi hariduses ja toetades IKT-spetsialiste. Need jõupingutused on selgelt kooskõlas komisjoni uue koosseisu prioriteetidega tehisintellekti ja digioskuste valdkonnas. Läbivaadatud tegevuskava sisaldab **67 meedet, mille eelarve on 1,07 miljardit eurot, millest 832 miljonit eurot tuleb riigieelarvest (vastab 0,21 %-le SKPst)**. Tegevuskava hõlmab mitmesuguseid digikümnendi eesmärke, sealhulgas tugevdatud digi- ja rohekohustusi ning uut rõhuasetust inimkeskse digikeskkonna edendamisele ja ühiskonna kaitsmisele internetis.

Digivaldkonna rahastamine ja projektid

Taani taaste- ja vastupidavuskava alusel on digivaldkonnale eraldatud 382 miljonit eurot (27 % kogueelarvest)[1]. Lisaks on Taani digipöörde toetamiseks eraldatud 63 miljonit eurot ühtekuuluvuspoliitika vahenditest (14 % riigi kogurahastusest ühtekuuluvuspoliitika alusel)[2].

Taani on keeletehnoloogia liidu jaoks loodud Euroopa digitaristu konsortsiumi liige. Riik osaleb ka Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõttes ja Kiipide Ühisettevõttes.

Taani panustas digikümnendi parimate tavade platvormi Best Practice Accelerator,[3] jagades üht parimat tava ettevõtete hulgas kasutuselevõtu klastris (st algatus „SME:Digital“).

[1] Digieesmärkide saavutamiseks ette nähtud rahaliste eraldiste osakaal on arvutatud taaste- ja vastupidavusrahastu loomise määruse VII lisa alusel. Andmete viimane ajakohastamine: 16. mai 2025.
[2] See summa sisaldab kõiki investeeringuid, mis on konkreetselt ette nähtud digipöörde toetamiseks ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodil 2021–2027 või millega panustatakse sellesse märkimisväärselt. Rahalised vahendid pärinevad Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+-ist ja Õiglase Ülemineku Fondist.
[3] Best Practice Accelerator (BPA) on platvorm, mis võimaldab liikmesriikidel jagada edukaid meetmeid ja tekkinud probleeme digikümnendi sihtide ja eesmärkide poole püüdlemisel. Parimad tavad tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks BPA teabehoidla kaudu ja neid tutvustatakse korrapärastel seminaridel, kus keskendutakse praegu kolmele teemavaldkonnale: digioskused, keskkonnasäästlik IT ja digitehnoloogia kasutuselevõtt.

Digiõigused ja-põhimõtted

Toetava uuringu kohaselt on Taani olnud **Euroopa digiõiguste ja -põhimõtete deklaratsiooni** rakendamisel üsna aktiivne: kokku on algatusi 52 ja 2024. aastal käivitati kaks uut algatust. Riik on kõige aktiivsem selle tagamisel, et inimesed jääksid digipöörde keskmesse, samas kui digitaalse solidaarsuse ja e-kaasatuse valdkonnas täheldati vähem tegevust. Sellest hoolimata näib, et viimati nimetatud valdkonna meetmetel on kohapeal kõige suurem mõju, erinevalt valikuvabadusega seotud jõupingutustest.

Soovitused

- **Tipptasemel digitehnoloogia kasutuselevõtt VKEde seas.** Suurendada jätkuvalt VKEde teadlikkust digilahendustest, et parandada tootlikkust ja konkurentsivõimet. Aidata neil kasutada peamisi digitehnoloogiaid ja lõimida need oma ärimudelitesse.
- **IKT-spetsialistid ja kõrgemal tasemel oskused.** Jälgida uusi meetmeid kõrgemal tasemel digioskuste parandamiseks kõrghariduses ning juba tööjõus osalevate IKT-spetsialistide oskuste täiendamiseks ja ümberõppeks. Leida uusi viise, kuidas suurendada noorte, sealhulgas naiste huvi IKT ning matemaatika, teaduse, tehnoloogia ja inseneeria vastu. Jätkata välismaiste talentide meelitamist IKT-ettevõtetesse, tagades samal ajal ka rahvusvaheliste üliõpilaste osalemise IKTga seotud kraadiõppe programmides.
- **Innovatsiooni ökosüsteemid.** Tõhustada ülikoolide ja ettevõtjate vahelist koostööd, et parandada teadusuuringute turustamist. Kaaluda sihipärast teadmiste levitamist ja rahalist toetust VKEdele, idu- ja kasvufirmadele peamistes strateegilistes sektorites, et rohkem ettevõtjaid saaksid aidata kaasa riigi digitaalsele innovatsioonile.
- **Küberturvalisus.** Toetada küberturvalisuse meetmeid muutuvate ohtude tingimustes, suurendades nii ettevõtjate kui ka haldusasutuste suutlikkust.
- **Rohepööre.** Jätkata digivahendite kasutamist rohepöörde jälgimiseks ning keskenduda rohkem meetmetele, mille eesmärk on muuta digilahendused avaliku ja erasektori koostöö kaudu energiatõhusamaks.